

Nr 1246

Av herr Nelander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 71, med förslag till förordning om ändring i förordningen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1068 i Första kammaren)

Enligt gällande förordning om arvsskatt och gåvoskatt är vissa sammanslutningar för allmännyttiga ändamål befriade från både arvsskatt och gåvoskatt, medan andra sådana sammanslutningar är befriade endast från gåvoskatt. Denna skillnad har länge utsatts för stark kritik, och under en följd av år har i riksdagen väckts motioner om att alla sammanslutningar, som är befriade endast från gåvoskatt, skulle fritagas också från arvsskatt.

Kapitalskatteberedningen hade enligt sina direktiv att överväga om bättre överensstämmelse kunde nås mellan arvs- och gåvobeskattningen av ifrågasvarande sammanslutningar. Beredningen löste som bekant uppgiften genom att föreslå att sammanslutningarna med ett fåtal undantag skulle berövas sin nuvarande skattefrihet i fråga om såväl arvsskatt som gåvoskatt. Departementschefen har dessbättre inte anslutit sig till beredningens förslag om avskaffande av skattefriheten. I proposition nr 71 föreslås inga ändringar i nuvarande regler. Frågan om en samordning mellan arvs- och gåvobeskattningen vad gäller ifrågasvarande sammanslutningar beröres över huvud inte i propositionen.

Genom att gåvor och testamentariska förordnanden behandlas olika i skattehänseende kommer ofta rena tillfälligheter att avgöra huruvida en donation till en allmännyttig sammanslutning blir beskattad eller ej. Många personer som bestämt sig för att överlämna en del av sin förmögenhet till ett allmännyttigt ändamål är inte medvetna om att skattekONSEKVENSERNA är helt andra om de förordnar därom i sitt testamente än om samma belopp utgår som gåva redan under deras livstid. Uppdelningen av de allmännyttiga sammanslutningarna i två grupper, av vilka den ena är befriad från arvsskatt och den andra inte, skapar dessutom svåra gränsdragningsproblem vid den praktiska tillämpningen.

Som motiv för att vissa allmännyttiga sammanslutningar behandlas olika i fråga om arvsskatt och gåvoskatt har anförts att uttagandet av gåvoskatt kunde minska benägenheten att genom gåvor tillgodose allmännyttiga ändamål, medan uttagandet av arvsskatt inte på tillnärmelsevis samma sätt

gjorde sig gällande i fråga om testamentsdonationer. Vi tror för vår del inte att man generellt kan göra en sådan skillnad utan är övertygade om att uttagandet av arvsskatt på testamentariska gåvor i många fall har en negativ inverkan på testamentsbenägenheten.

Det är enligt vår uppfattning sakligt berättigat att medge skattefrihet för testamentariska förordnanden till stiftelser och sammanslutningar, som främjar religiösa, välgörande eller eljest allmännyttiga ändamål. Vi finner även att skäl talar för en motsvarande skattefrihet för folketshusföreningar, bygdegårdsföreningar och andra liknande sammanslutningar, som har till främsta syfte att anordna eller tillhandahålla allmänna samlingslokaler. Vi anser det vara lämpligt att kapitalskatteberedningen erhåller tilläggsdirektiv att utforma förslag till en sålunda vidgad arvsskattefrihet för berörda sammanslutningar.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att kapitalskatteberedningen erhåller tilläggsdirektiv att utarbeta förslag om befrielse från arvsskatt för sammanslutningar, som främjar religiösa, välgörande eller eljest allmännyttiga ändamål samt folketshusföreningar, bygdegårdsföreningar och andra liknande sammanslutningar, som har till främsta syfte att anordna eller tillhandahålla allmänna samlingslokaler.

Stockholm den 1 april 1970

Eric Nelander (fp)

Anders Dahlgren (cp)

Sigfrid Löfgren (fp)

Stig Josefson (cp)

i Arrie